

5782 Wa'eera (Haftara) - Let op wat er gebeurt

Dam, tzefardea, kiniem..., Bloed, kikkers, luizen... de plagen die in de Parasja van deze week voorkomen, we kennen ze al van jongs af aan. Iedere seideravond dopen we onze vingers in de wijn en spatten die narigheid van ons af. Die makkes waren voor de Egyptenaren die ons zo slecht hebben behandeld.

En ook de haftara spreekt van de straf die Egypte maar ook Babylonië zal krijgen voor hun slechte gedrag tegenover ons volk. Zo kijken wij tegen de geschiedenis aan. Wij weten niet beter dan dat de reden voor die gebeurtenissen was.

Maar zouden de mensen die toen leefden het ook zo begrepen en ondergaan hebben? Hoe hebben de bewoners van Egypte de 10 plagen uitgelegd in hun media ?

De Tora spreekt hier over, als het gaat over de houding van de bné Jisrael in verdeckte termen, als het gaat over die van de Egyptenaren met duidelijke woorden.

De bné Jisrael waren verre van unaniem in hun geloof in Hasjem en Mosjé. Volgens de voorzichtigste verklaarders is een tachtig procent van het volk gestorven tijdens de duisternis en ging slecht twintig mee met de uittocht. Het geloof in een uittocht en de vrijheid werd niet gevoed door de bijzondere gebeurtenissen. Dam, tzefardea, kiniem, het maakt ook op de meeste Joden van toen geen indruk.

En wat de Egyptenaren betreft, hier spreekt de Tora expliciet over, in verband met de makka van barad- de hagelstenen. Mosjé had hen immers gewaarschuwd (Sjem. 9- 19-21): (vrije vertaling)
“Jaag de dieren de stallen in, want alle dieren die in de stallen zijn zullen gered worden, op hen zal geen hagel vallen. Wie bang was voor Hasjem deed dat - maar hij die niet opgelet had, liet zijn dieren buiten op het veld “.

Er waren twee soorten Egyptenaren: zij die Hasjem vreesde en dus Mosjé volgden - in onze ogen volstrekt logisch na nu al 6 plagen over hun land en eigendom.

Maar er waren er ook die niet bewogen: hen had alle ellende niets veranderd. En waarom niet: zij hadden niet opgelet! Het land kan de meest bovennatuurlijke zaken meemaken maar als je niet oplet, dan ga je gewoon verder alsof er niets gebeurd is.

Wij weten dat die makkes een doel hadden. Niet alleen maar de vijand straffen - dat had ook anders gekund - maar het geloof in Hasjem te versterken onder onze voorouders, En dat is gelukt - tot de dag van vandaag putten wij Emoena uit de verhalen van de uittocht .

Maar wat met de plagen van vandaag? Al twee jaren leven we in buitengewone omstandigheden, een pandemie die de hele wereld in zijn greep houdt. Als je een filmpje ziet over een gebeurtenis in èèn of andere afgelegen land, lopen ook daar alle mensen met mondkapjes. Er gebeurt wel iets in onze wereld.

Maar vergroot dit alles onze emoena? Of gaan we gewoon verder met de orde van de dag en - net zoals zoveel Egyptenaren - letten we gewoon niet op. Hasjem spreekt tegen ons, Hij is bezig Zijn wereld te veranderen. Horen wij bij die groep die let op wat er gebeurt, die begrijpt dat het rechtstreeks van Hasjem komt en op die manier omgaan met alles wat ons overkomt? Of misschien nog niet...